

Celjski TEDNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE CELJA

Poština plačana v gotovini

Leto II. — Štev. 39.

Celje dne 24. septembra 1949

Cena 2 din

V Tkalnici Sv. Pavel pri Preboldu so presegli dnevno normo za 410,10 odstotkov

Gibanje za večjo storilnost se vse bolj širi. Tudi tekstilna tovarna v Sv. Pavlu pri Preboldu ne zaostaja.

V četrtek zjutraj se je odločila ena najstarejših tkal. tov. Turk Marija, da bo sama, s svojimi pomočnicami upravljala 82 stavev, ki obratujejo sicer pod vodstvom štirih tkalk. Sklenila je z boljšo organizacijo dela tekmovati za najboljši delovni učinek.

V vsej tovarni so z največjim zanimanjem sledili poteku poizkusnega tekmovanja, v katerem je Turkova presegla vse pričakovane: v štirih urah je presegla normo za 381 odstotkov. Ta uspeh je dal Turkovi in sodelavkam pobudo za celodnevno tekmovanje, ki se je vršilo v soboto. V tem dnevu naj bi tkalke Turkova s pomočnicami Čilenšek Ivanko, natikalkama Prekrški Anico in Čilenšek Roziko ter mojstrom Bukovec Francem in Oevirk Srečkom, tolkila vse dosežane rekorde, ki so bili doseženi v tkalnicah Jugoslavije.

Točno ob šestih zjutraj je 82 strojev oglušujoče zapopolnilo. Borba za rekord se je pričela. Tkalka Turkova s pomočnicama so stregle statvam brez oddiha. Mojster Bukovec v petdesetih letih svoje službe se ni videl take naglice. Še sam je ves pomlajen tekal od stroja do stroja, da bi preprečil zastoj. S svojimi za polovico mlajšim pomočnikom Srečkom sta se kar kosala. Ura je potekala tako naglo, da dekleta niso mogla ver-

jeti, ko jih je zmotil normirec Kovačič, ki je prišel po podatke. Samo za hip so prisluhnile, ko je izračunal: 432,81 odstotkov izpolnjena urna norma in pa 92,89 odstotkov izkoriščanje strojev. Bežen nasmeh, poln samozavesti in Turkova že hiti dalje od stroja do stroja. Njena »fronta« zavzema tretjino cele tkalnice, tako da med številnimi stroji jedva opazi njo in pomočnice. Izgleda, kot bi nevidna sila uravnavala stotoseče belih niti, ki brez prestanka tečejo na osnutke in dalje na čolnice.

Domači strokovnjaki in gostje z obdobjem spremljajo nagle gibe delavk: 82 starih avtomatskih Northrop stavev na transmisiji pogon, brez polnilcev, pa samo ena tkalka namesto štirih, z običajnim številom pomočnic.

»Prav gelovo ste normo za posamezno stavev znižali.« se zanimajo gostje.

»Tudi to ne, čeprav je norma za sedanje število delovnih moči le 20 stavev,« pojasnjuje tov. Kovačič. »Planska norma ene tkalke je 167.500 volkov, oz. 243,40 20-nitnih metrov, izkoriščanje strojev pa povprečno 86,8 odstotkov.«

»Običajno delajo na teh strojih štiri tkalke, pomožna tkalka in 2 natikalki,« pojasnjuje dalje tov. normirec. Na eno osebo odpade tedaj povprečno 783.000 volkov. Pri današnjem tempu dela pa ni manj kot 1.390.000 volkov, kar se pravi, da je storilnost posamezne delavke v skupini narasla za 77 odstotkov.

Gostje iz avtomatskih tkalnic hočejo še natančnejše podatke o tkanini. Obratovanja tov. Kus jim tudi s temi postreže.

Stroji medtem pojejo svojo zmagovalno pesem. V drugi uri izračuna tov. Kovačič še večji uspeh: norma je izpolnjena z 435,22 odstotki, stroji pa izkoriščeni z 93,40 odstotki. V naslednji uri je rezultat nekoliko manjši zaradi znižanja period električnega toka. Vložiti je bilo treba tudi novo osnovo. Potem pa je diagram v Tkalnici ponovno beležil preko 400 odstotkov izpolnjevanja urnih norm, vse do konca delovnega dne.

Pri izhodu iz tovarne so zmagovalno skupino tkalke Turkove pričakali vsi člani kolektiva. Tov. Turkovo in poštvalnega mojstra Bukovca so pozdravili s cvetjem. Prvič v zgodovini Sentpavelske tkalnice je bila dosežena tako pomembna zmaga. V osmih urah so presegli dnevno normo za 410,10 odstotkov, čeprav je delala ena tkalka namesto štirih. Prvič po daljšem času je bil izpolnjen dnevni proizvodni plan oddelka s 100,99 odstotkov, ki se sicer realizira z 93 odstotki. Pri normalni zasedbi stke tkalke običajno 2500 20-nitnih metrov blaga, dočim je danes Turkova dala 2.774,5 20-nitnih metrov. V času tekmovanja so se vlagale tri osnove, delo je nekočkrat zaostalo zaradi manjših popravil, tudi raznovrstnost preje, zaradi katere je bilo težko regulirati vlogo, je vplivala na storilnost — vendar je dosežen uspeh doslej najboljši v tkalnicah Jugoslavije.

»Ne samo v tkalnicah Jugoslavije, temveč evropskega pomena,« je naglasil zastopnik GOES Slovenije.

Žene,

čuvajte naše otroke in bdite nad njimi, da bodo lahko postali dostojni državljani naše nove Jugoslavije, državljani nove močne socialistične države. TITO

V okolici Celja je odkup žita dosežen z 92,60 odstotkov Odkupe krompirja, sadja in pitanih prašičev moramo zaostriiti

Kampanja odkupa belih žit se nagiba zaključku. V državni žitni fond je bilo oddanega 92,60% obveznih količin. Najboljše uspehe so pokazali KLO Jurklošter s 157%, Vrbovo in Sv. Primož s 143%, Sv. Jedert in Kozje s 133%, Dobje 163%, Drensko rebro 114%, poleg tega pa je še pet KLO preseglo planirane količine. Zelo slabo teče odkup v Vitanju, ki je s 26% na poslednjem mestu v okraju. Tu se vrše med pridelovalci in KLO diskusije, o krivdi in iskanju krivca, ki je povzročil, da je bil krajevni plan za nekaj stotov prekoracen. Malo zanimanja za to akcijsko kažejo še KLO Dobrna, Buče, Ponikva, Sv. Vid pri Planini, Sv. Stefan, Trnovlje, Sv. Andraž, kjer so dosegli do 75% odkupnega plana. Do kdaj nameravajo ti KLO zavlačevati odkup? V takem odlašanju kažejo odgovorni ljudje svoj malomarni odnos in vse nerazumevanje do potreb skupnosti in graditve socializma. Do neke mere pa zadeva krivda tudi odkupne stanice, ki čakajo prekrižanih rok na velikodušje vaških spekulantov in ne pristopajo k razkrinkavanju na javnih mestih in k kaznovanju v smislu uredbe. Zanimivo je, da so zastankarji že tekot let vedno isti, ki se znajo spretno skrivati za nebudnostjo aktivna in popustljivostjo ljudskih odborov.

Odkup krompirja je v teku na področju šentjurjske odkupne stanice ter bo v bodočem tednu zjel še teren stanic v Kozjem in Zalcu. Uspehi prvih dni niso kaj razveseljivi ter grede ne uspehi na račun pomanjkljive organizacije resornega poverjenstva ter odkupnega podjetja, kjer bo treba operativno poživeti.

Najbolj kritičen pa je odkup pitanih prašičev, ki so trenutno sprči pomanjkanja masob najbolj pereč odkupni artikel. KLO so malomarno vršili razreze plana in obremenjevali posameznega gospodarstva s 4—6 pitanci ter tako s takimi nesvarnimi zadožitvami že v naprej povzročili nemogućnost realizacije odkupa. Vrh tega pa so dostavljali gospodarstvom odločbe o obvezni oddaji le kratek rok pred časom, ko bi

bil moral biti prašič oddan. Do 20. septembra je bil zaradi navedenih razlogov mesečni plan dosežen le 50%.

Skrajno nerazumevanje do odkupa sadja kažejo kmetijske zadruge, ki so bile pred časom pritegnjene k odkupu tega artikla in pozvane k tekmovanju z oblastnim podjetjem Sadje-zelenjava zaradi zajetja čimvečjih količin, katerih je letos v sadjarskih predelih v izobilju. Poslovodkinja KZ v Dramljah tov. Jakopinova je iz strahu, da bi delala konkurenco svojemu možu (ki odkupuje za podjetje Sadje), nastopila dopust. Ista ni pomislila na deficitnost svoje zadruge, ki so ji finančna sredstva nujno potrebna. Slično razumevanje kažejo poslovodje KZ Blagovna, Ponikva, Sv. Jurij pri Celju, dočim tov. Hozjan iz Ljubecne poštvalno zbira večje količine sadja, ki jih z vprego sam dovažja v Celje. Vsi ti malomarni odnosi kažejo na premalo politično gledanje na naše gospodarstvo ter važnost izvoznih deviz.

V okviru novega okrajnega podjetja za odkup mleka in perutnine pa so bile te dni osnovane farme za rejo malih živali, ki bodo v bodoče odigrale važno vlogo za izboljšanje prehranbenih pogojev. Prva kokošja farma z nad 2000 perutnine je že postavljena na Gologrančevem posestvu v Blagovni. Istotam bo na okrajnem posestvu farma za 1500 gosi, dočim je, sicer manjša račja farma, na bližnjih ribnikih že oživljena. Vse te naprave so samo osnova za začetne korake, ki jih je novoustanovljeno podjetje postavilo v svoj plan. Že v preteklem letu se je zelo dobro obneslo gojenje krapov v ribnikih Blagovne, kjer so ribe pridobile v 5 mesecih do 2 kg težine brez vsakih krmil. Na Zovneku v Sav. dolini pa že leto dni goje polže, ki so dragocen izvozni artikel. Ta svojevrsna farma bo v teku prihodnjega leta zajela večji razmah in nudila ostalim primer iznajdlivosti in podjetnosti socialističnega gospodarstva, ki zna izkoriščati prav vse panoge v prosep rasti naše nove gradnje.

Celjski železničarji bodo v borbi za izpolnitev petletnega plana transporta v štirih letih vložili vse svoje sile

Po osvoboditvi so naši narodi prevzeli železniške proge, ki so bile zaradi srdite borbe z okupatorjem skoraj do kraja porušene. Pogum in razredna zavest naših železničarjev, ki so v času vstaje in ljudske revolucije pod vodstvom herojske Partije množično sodelovali v najtesnejši povezavi z oboroženo borbo naših narodov, pa tudi v borbi sami, sta narekovala nujnost obnoviti mladi Titovi ljudski Jugoslaviji v rekordnem času vse železniške objekte. V neverjetno kratkem času so naši železničarji ob množičnem sodelovanju ostatega delovnega ljudstva obnovili ves promet v tem, da so popravili na tisoče kilometrov železniških prog, ogromno število razbitih mostov, predorov in usposobili za promet mnogo poškodovanih lokomotiv, vagonov in drugih prometnih sredstev in naprav.

Delež železničarjev v naši gigantski borbi za plan je ogromen. Toliko proizvodov naših novih tovarn, ogromen porast proizvodnje vse se pretaka preko železnice. Vsak dan naložijo in prevozijo naši železničarji približno 11.000 vagonov, to je več kot Madžarska, Rumunija in Bolgarija skupaj. Prevoz potnikov narašča iz dneva v dan. Vse to, kar je ogromnega uspeha v obdobju naše prve gospodarske petletke, so dosežali naši železničarji izpolnili in navzlic gospodarskem in političnem napadu Informbiroja tudi presegli.

Tudi celjski železničarji častno izpolnjujejo svoje naloge. Še več. Bivša sekcija za vzdrževanje proge si je prejšnja leta trikrat zaporedoma priborila prehodno zastavo Republiške uprave kot najboljša v Sloveniji, lansko jesen ji je pa minister za železnice Todor Vujanović izročil zastavo Centralne uprave kot drugi najboljši v Jugoslaviji.

Planske naloge za letošnje prvo polletje v naloženih tonah je delovni kolektiv postaje v Celju izpolnil z 114,2% v naloženih vagonih pa 111%. Posebno v septembru, ko se je tovarni promet še povečal, skrbijo za takozvane dvojne operacije, to je, da čimveč vagonov zloži in zopet naloži v enem dnevu. Celoten kolektiv se zaveda važnosti pravilne izrabe tovarnih voz. Vsak voz hočejo polno izrabiti, tako po teži kot po prostornini in so od 90% v prvih mesecih letošnjega leta dvignili izrabo voz že na 120%.

Pri razkladanju so dosegli polletni plan v tonah z 178%, do kraja avgusta pa že 117% letnega plana, v razloženih vagonih pa 105,7% letnega plana. Tudi norme za vzdrževanje tovarnih voz presegajo 5—15%. Celjska postaja je po številu industrijskih tirov najmočnejša v Sloveniji. In če vemo, da večina vagonov nalagajo in razkladajo na teh tirih mora biti tudi premikalna služba vzorna. Le strokovna sposobnost in visoka politična zavest, ki odlikuje kolektiv, sta omogočila, da je tudi v premikalni službi presegel vse postavljene norme. Od 0,3% presega norme v juniju in znižanja premikalnih stroškov so prešli na 9,8% v juliju in kar na 25,5% v avgustu.

To pa je delo, ki se opravlja le na celjski postaji. Če pa upoštevamo vedno večji priток tovora iz savinjske proge, to je rudniških, bavenov, lesno industrijskih centrov itd. kakor tudi priliv tovora iz proge Črešnjeveca do Stora z odepki slovenjebistriške, konjske in rogaške proge, ter da mesečno na celjski postaji vstopi in izstopi po 60.000 potnikov, šele vidimo vso veličino in velike delovne uspehe celjskih železničarjev. Toda pravo bitko šele pričenjajo. Od 1. septembra dalje preveva celoten kolektiv ena sama misel, kakor tudi druge železničarje v domovini — dati vse sile za izpolnitev transportnega plana v štirih letih.

K doseženim uspehom je dosti pripomogla uvedba brigadnega načina dela in tekmovanja, ki se med skupinami vse bolj stopnjuje. Organizirali so tri brigade vlakovodij z po 5 vlakovodij, ki vodijo iste vlake, 3 brigade po 5 sprevodnikov, 5 brigad zaviračev in 3 premikalne brigade, 3 postajne in 1 skladiščno.

V soboto zvečer, ko so na proslavi 100-letnice železnice pregledali uspehe kolektiva, so objavili tudi rezultate tekmovanja med brigadami in proglasili udarnike.

Najboljša med brigadami vlakovodij je Kokotova brigada, brigadir Kokot Franc, ki je predsednik sindikalne podružnice, pa je bil proglašen za udarnika. V tekmovanju med prilažnimi brigadami je zmagnala Tratarjeva brigada, med sprevodniškim Klinčeva, med brigadami zaviračev Ričkova, premikačev Dobovišekova in postajnihi Klampferjeva.

Od vseh skladiščnih delavcev se najbolj odlikuje tov. Ramšak Anton, ki je tokrat že drugi prejel naslov udarnika. Njegova brigada je presegla normo v juliju za 15, v avgustu pa za 30%.

Poseben kolektiv s svojim vodstvom so progovni delavci. Kljub pomanjkanju 50 delovnih moči častno izpolnjujejo planske naloge. 93% delavstva je zajeto v brigade, ki med seboj tekmujejo in le nekaj odstotkov dela nimajo normiranega.

Najboljše izpolnjujejo delovne naloge brigada Zager Antona na savinjski progi. Z njo se kar uspešno kosa brigada na glavni progi, ki jo vodi Pavšek Feliks, pa tudi Riček Avgust s svojo brigado, ki oskrbuje progo od St. Jurja do Stora, dosega razveseljive uspehe.

Kolektiv je obljubil, da bo letošnje planske naloge izpolnil do 29. novembra, dosedaj pa jih je dosegel za 73%.

Delovno disciplino so znatno popravili in so od 1% neupravičenih izostankov v juniju prešli na 0,4%.

Izmed vseh progovnih delavcev se posebno odlikujeta Čelinšek Franc in Mastnak Franc. Na proslavi sta bila oba proglašena za udarnika. Udarniki so postali tokrat tudi Zveplan Franc, Deželak Anton, Pavlič Jožef, Tovornik Jože, Teržan Karl in Regoršek Jože.

Na progi Celje—Velenje vozi že skoraj 20 let strojevodja Pajman Ivan. Velja za najboljšega, saj je njegova lokomotiva vedno v najlepšem redu. Med rednim pranjem jo popravlja sam in norme za vzdrževanje lokomotive presega za 22%, kadar koli ga izredno pokličejo na delo, vedno je takoj na mestu. Lansko leto je bil 2krat pohvaljen, letos si je pa zaslužil naslov udarnika. Tudi njegov kurjač Reberšek Franc je lahko za vzgled vsem in si je prav tako zaslužil udarniški naslov.

Kolektiv strojne izpostave pa ima še tri vzorne člane, ki so že zaslužili udarniške naslove. Strojvodja Cirman Franc, kurjač Kajžba Gašper in opremni delavec Kolšek Jože so svetel vzgled vsem.

Izpolniti petletni plan železniškega transporta v štirih letih — to je borbeno geslo vseh železničarjev, celjski pa obljubljajo, da bodo kakor doslej, najboljši.

54.000 kg krompirja na hektar • najboljši pridelek v Sloveniji je dosegla obdelovalna zadruga v Mozirju

Ena najvažnejših nalog kmetijske obdelovalnih zadrug in zadrughni ekonomij je vsekakor dvig kmetijske proizvodnje.

V velenjskem rudniku so presegli normo za 197 in 200 %

Rudarji velenjskega rudnika vedno odločneje odvrtačo in odgovarjajo na neresnične klevete in obrekovanja, katere širijo o narodih Jugoslavije vse demokratične države na čelu z SZ. Mladinska brigada št. 20 Svetozarja Vukmanovića Tempa je v nedeljo dne 11. t. m. tekmovala po načinu rekordiranja Alije Sirotanovića, za večjo storilnost dela in prekoračila normo za 200 %.

Uspehi in elan nedeljskega tekmovanja brigade št. 20 so pritegnili še ostale rudarje, tako da je napovedala brigada št. 40 z vodjem Profl Jožetom na čelu tekmovanja ostalim brigadam. Po tekmovanju si je brigada nadela ime »Miha Marinke« in je dosegla najboljši uspeh, saj je prekoračila normo za 197 %.

Prav s takim tekmovanjem odgovarjajo rudarji vsem klevetnikom in dokazujejo, da so zavedni in predani socialistični domovini in našemu ljubljenuemu in največjemu sinu narodov Jugoslavije Maršalu Titu. Zavedajo se, da mora rudnik izvršiti svoj plan, da se bo lahko naša industrija dvignila. Zavedajo se, da so rudarji prvoborci za socializem in z delom bodo odgovorili, še jasneje na vse klevete, ki padajo na našo Partijo in narod.

vodnje. Te naloge zadruge uspešno rešujejo ter so nekatere že dosegle lepe uspehe. Predvsem se postavlja tu vprašanje kako dvigniti hektarski donos z raznimi agrotehničnimi ukrepi, z boljšo obdelavo zemlje ter izbiranjem semen.

V okraju Šoštanj je v borbi za večji hektarski donos dosegla najboljši uspehe obdelovalna zadruga v Mozirju. Že dalj časa okoliški kmetje s pozornostjo ogledujejo krompirjev nasad te zadruge, ki je res vzorno urejen. Ta zadruga se je pred kratkim razvila iz male zadruške ekonomije ustanovljene letos spomladi. V ekonomiji, ki je takrat imela malo zemlje socialističnega sektorja, je tedaj stopil kmet Miklavc Vlado s svojim posestvom. Po zaslugi tov. Miklavca je zadruga že v prvem letu dosegla lepe uspehe v borbi za večji donos žita in je pridelala na en ha 27 centov pšenice, ječmena pa 31. Tu je bil ponoven dokaz prednosti socialističnega gospodarstva. Ti uspehi ekonomije so dali tudi povod, da se je v juliju iz ekonomije razvila obdelovalna zadruga, ker so mnogi kmetje spoznali koristi skupnega obdelovanja.

Še večji uspeh pa je dosegla zadruga pri pridelku krompirja. Zahvala gre tudi tov. Miklavcu, ki se je spomladi trudil, da je dobil čisto vrsto semen (Aherzen), ki po njegovem mišljenju in izkušnjah tam najboljši uspeva. KOZ je imela vsestransko podporo okrajnega ljudskega odbora, ki je takrat preskrbel prvovrstni semenski krompir. Pri ugotavljanju donosa krompirja je komisija ob navzočnosti zadrughnika Miklavca ugotovila okrajni rekord hektarskega donosa s pridelkom 54.000 kg na hektar. To je najboljši uspeh socialističnega gospodarstva v okraju, ki jasno dokazuje vse prednosti skupne obdelave zemlje, posebno če se vzame v obzir še to, da je zadruga odnosno prej ekonomija bila ustanovljena šele letos, ter še nima praktičnih izkušenj v svojem delu. Zadrughniki veseli nad svojimi uspehi izjavljajo, da je to samo pričetek bitke za dvig kmetijske proizvodnje. Na podlagi dosedanjih izkušenj bodo nadaljevali to bitko ter so prepričani, da bodo v prihodnjem letu dosegli še večje uspehe. »Je pa to tudi naša dolžnost,« izjavljajo zadrughniki, »do skupnosti, ker tudi mi hočemo v borbi za zgraditev socializma dati svoj delež. Vemo, da v tej borbi nismo sami, saj je vsak dan več zadrug, ki kažejo pot našemu delovnemu kmetu v boljše in srečnejše življenje.« A. P.

NAJBOLJŠI — PONOS CELJSKE GA ŽELEZNIČARSKEGA KOLEKTIVA

Celinšek Franc

Kovač Franc

Pajman Ivan

Stornik Ivan

Reberšek Franc

Kokot Franc

Mastnak Franc

Gibanje za visoko storilnost dela je zajelo tudi živilsko industrijo

V Tovarni sadnih sokov so presegli normo za 160,52%

Sirotanovičev uspeh ni zadivil le našega delavstva, temveč ves svet. Naše delavstvo ga razume kot nov in revolucionaren tekmovalni način. V njem vidi zanesljiv kazipot v večjo storilnost dela, v dvig proizvodnje in s tem uresničenje osnovnega cilja: izgraditev socializma.

Nov tekmovalni način za večjo storilnost dela zajema vedno več industrijskih panog. Rudar in kovinar, zidar in tesar, železnikar in šofer, tekstilec in živilce — vsi hite k uvažitju novega tekmovalnega načina za doseganje večje storilnosti dela.

V naši industriji že živi in se širi množična akcija pod geslom: Visoka storilnost dela — odgovor lažni propagandi! Rekordni dela postajajo množični in to ravno v času najtežjih in najzlobnejših napadov na naše narode, Partijo in Tita. V tej akciji se zrcali visoka politična zavest in zrelost naših delavcev. Nobena še tako spretno maskirana laž jih nemore omajati, vsi vedo, da je v tej gonji proti naši domovini odločilna trezna in hladna preudarnost, izražena v novih podvigih dela na vseh področjih naše nove industrije.

Sirotanovičovo gibanje je pričela v živilski industriji prva prenašati Tovarna sadnih sokov in marmelade v Celju, ki je znana med našimi tovarniškimi kolektivi po svojem razvitem brigadnem sistemu. V povezavi s svojo Glavno direkcijo, je štab brigad proučil vse možnosti za uspešno uporabo Sirotanovičevega načina dela tudi v živilski industriji. Posveti in razgovori, na katerih so zlasti udarniki in racionalizatorji sprotili pobijali razne pomisleke, težave in zapreke, so živo potekali in končno privedli do sklepa, da se sestavi posebna vizualna brigada v sočnem oddelku, ki naj zaozrije v ledino in razživi, če uspe, še ostale kolektive živilskih podjetij Slovenije.

Štab brigad je formalno posebno vizualno brigado s komandirjem racionalizatorjem tov. Jagodičem Stefanom na čelu, ki se je lotil zaupane mu naloge z vso resnostjo in skrbnostjo. Ničesar ni prežrli. Pregledal je stiskalnice, sesaleke in centrifuge, grede in prte, skratka vse, kar pride v poštev za nemoten potek prešanja. Posebno skrbno je razmestil brigadirje in brigadirke na delovna mesta. Vedel je, da sme zaupati prvo stiskalnico, ki rada včasih malo »nagaja«, udarnici Riflovi Zvonki in Bosnarjevi Pavli. Za drugo stiskalnico je določil udarnici Pintarjevo Pavlo in Tratinčevko Julko, za strojniške posle pri obeh stiskalnicah pa predvarno Majcenovno Marijo. Seveda ni pozabil na kvaliteto izdelka. Zato je določil za odbiralco nagnitega sadja pri glavnem bazenu Peclovo Terezijo, ki je znana po svoji natančnosti, k pasterilizacijskem kotlu pa postavil trikratno udarnico Berckovo Tončko. Odvoz in dovoz stiskalnih prtov in gred je važen posel. Če tu ni kaj v redu, mora preša stati in čakati. Za ta posej ni mogel najti pravišnejših brigadirjev kakor so Zeleznikova Silva, Nežičeva Ljubica, Breznikova Marija in Pilčkova Terezija. Za pranje balonov je določil skrbno Krajncovo Kristino, za donajanje praznih balonov pa urni brigadirji Ovničevko Julko in Ambroževko Maliko. Balone je polnila Lipovšekova Stefka, čepila pa Ramšakova Rezika. Vskladiščenje polnih balonov je poveril udarniku Horvatu Francu in Mirnikovi Mariji. Reguliranje dovodnega kanala z jabolkami je najbolj kritično delovno mesto v tem proizvodnem procesu. Na to kočljivo mesto, ki zahteva mnogo pažnje in požrtvovalnosti, je postavil mirmo, tiho in zanesljivo udarnico Krajšek Milko in njej v pomoč poslušno Koroščevo Olgo.

V tej postavi je zasedla brigada doloceno delovno mesto. Resnih in hkrati ponosnih obrazov so brigadirke čakale na pričetek dela. Resne, ker so se zavedale, da so prve, ki so poklicane, da prenesejo Sirotanovičev način dela tudi v živilski industrijo. Ponosne zato, ker so čutile, da gleda na nje ves tovarniški kolektiv in pričakuje, da pribori novo zmago, novo potrditev pravilnosti in učinkovitosti Sirotanovičevega gibanja, ki je nova etapa socialističnega tekmovalstva pri nas in ki je poklicana, da izvede revolucijo v naši industriji v pogledu storilnosti dela in pripravi stvarne pogoje za prehod v socializem.

Nestrpnost so čakale brigadirke na znak sirene. Točno ob četrti uri so zapeli stroji v stiskalnici, kanal je enakomerno v ravno pravilni količini dovaljal jabolka in brigadirke so se naglo in premišljeno kot le malokdaj zagrizle v delo. Vse je oživelo... Vsak gib, vsaka kretnja je bila preračunana, zastojev ni bilo. Vse delovne faze so se odvijale zaporedno in smoterno. Komandir brigade tov. Jagodič Stefan je takoj ugotovil, da se ni pomotil v razvrstitvi brigadirke. Htel je od enega delovnega mesta do drugega. Videl si ga pri kanalu in že je hitel k stiskalnicam, od tod pa k pasterilizacijskem kotlu, obenem pa sprotil beležni potek in storilnost dela. Že po prvi uri dela si opazil, da je z rezultatom zadovoljen, rezultat naslednjih dveh ur pa mu je potrdil, da bo brigada izpolnila vsa pričakovanja. Ob 7. uri je pihel k mikrofonu in sporočil kolektivu, da je brigada do 7. ure že prekorajčila normo lanskega leta. Že ta prvi rezultat je presenetil vsakogar in hkrati vzpodbudil brigadirke, da so v nadaljnjem tekmovalstvu še bolj posvečile vse svoje sile delu. Da, hotele so še več in tudi uspele. Ob 9. uri je zopet hitel komandir brigade k mikrofonu in sporočil, da je ravnokar padla tudi le-

tošnja tehnična norma 13.500 litrov v 8 urah. Val navdušenja je zajel ves kolektiv, posebno pa brigadirke same. Smejočih se obrazov so prikimala druga druga. Udarnica Milka je za hip pihela od kanala v stiskalnico, Zvonki in Pavli in že je od preše št. 2 zadonela pesem: Hej brigade... Povzele so pesem še druge — in iz radostnih src je vrela pesem vrlih brigadirk.

Od ure do ure je rastel uspeh, vsaka ura dela je pokazala, da tempo dela ne pada, temveč raste in se bliža rezultatu, ki ga ni nihče pričakoval.

Ob 12. uri po končanem delu je tov. direktor Rotar Rado zbranim brigadirkam objavil dokončne uspehe tekmovalstva in jim v imenu kolektiva čestital k

V okolici Celja morajo orne površine v prihodnjem letu povečati za 700 hektarov

Pretekli teden so sprejeli vsi krajevni ljudski odbori v okraju Celje-okolica setvene planje za leto 1950, da jih že sedaj razbijejo na zborih volilcev na posamezna gospodarstva. Prva značilnost teh planov je v tem, da so v planih sorazmerno s strokturo KLO-ja povečane tudi orne površine, katere bo moral vsak kmetovalec, ki bo zato zadolžen, tudi povečati, kar mora s svojim podpisom jamčiti na sprejeti odločbi.

Druga značilnost je ta, da se ti plani razbijejo na kmetovalce že sedaj, tako da ima vsak kmetovalec dovolj časa da se pripravi in odloči, katere površine travnikov bo preoral.

Tretja značilnost setvenih planov je pa, da bodo služili za osnovo vsem odkupom za leto 1950, kar pomeni, da bodo v letu 1950 obremenjena pri odkupih vsa gospodarstva na podlagi predpisane setvenega plana, ne oziraje se nato, če bo kmetovalec setveni plan realiziral ali ne.

Okrajni setveni plan za leto 1950 je povečan za 700 ha, kar predstavlja sorazmerno veliko površino, ki se bo morala najkasneje spomladi spremeniti iz travnikov v orno zemljo.

Vendar so pa ta povečanja ornih površin dosegljiva, če bodo KLO-ji na sejah pravilno brez oportunitizma pristopili k temu delu. Ponekod je še dosti prikritih površin, kar se ugotavlja vsako leto pri izvajanju odkupa žita in krompirja. So tudi površine, ki so bile pred vojno obdelane ter za časa vojne zanemarjene. Vse te površine je potrebno zopet spremeniti v orno zemljo.

veličastni zmagi, ki pomeni v sadni industriji pravečati preokret. Brigada je napredovala v 8 urah 21.671 litrov jabolčnega soka prvovrstne kvalitete, prekorajčila normo iz leta 1948 za 13.671 lit ali 270,88%, letošnjo tehnično normo, ki je bila postavljena v začetku letošnje sadne kampanje, pa za 8171 litrov ali za 160,52%.

Z vidnim zaščenenjem in ponosom so sprejele brigadirke objavljene rezultate. Zgrinile so se okrog komandirja in zopet so si pesmijo dale duška svojemu zadovoljstvu ter vzvikale Partiji in Titu. Tovarna sadnih sokov in marmelade je prva tovarna v živilski industriji, ki je dokazala, da je mogoče uspešno uporabljati Sirotanovičev način dela tudi v živilski stroki. Dosežen uspeh bo nedvomno spodbudil še druge živilske tovarne v Jugoslaviji k temu načinu tekmovalstva, ki so ga pokazale prve rekordne v živilski stroki po Sirotanovičevem vzgledu.

V današnjem hitrem tempu izgradnje socializma, ko naš delavec presegla postavljene norme, ko se iz dneva v dan vrste novi heroji tipa Sirotanovič in Petek, ki je vse naše delovne ljudi zajel dosedaj še nepoznan elan pri izgradnji petletnega plana zahteva skupnost tudi od delovnega kmeta, da koraka v tej bitki za plan z enakim tempom kot naš delavec. Skratka, zahtevamo od našega kmeta višjo kmečko produkcijo, da bo lahko zadovoljila in dvignila življensko raven vsemu našemu delovnemu ljudstvu. Zato je nujno potrebno, da se po višani setveni plani povsod realizirajo. Če pa neka gospodarstva ne bodo mogla na danšnji zastareli način kmetovanja izpolniti obvez do skupnosti, si bodo poiskala naprednejši način skupne obdelave zemlje v kmetijsko obdelovalnih združenjih.

Setveni plani so že skoraj povsod v okraju razbiti na gospodarstva, zlasti se je to delo hitro in pravilno končalo v onih KLO-ih, kjer so odborniki pravilno razumeli nujnost te naloge za izgradnjo socializma na vasi. Kjer so pa k delu pristopili s oportunitizmom kot nekateri KLO-ji, pa plan na posamezna gospodarstva še dosedaj ni razbit.

Prihodnji teden bodo kmetovalci po vseh krajevnih ljudskih odborih na zborih volilcev sprejemali odločbe o novih setvenih planih. Ob tej priliki bo koristno in potrebno, da bodo aktivisti temeljito objasnili kmetovalcem ves razvoj socialistične izgradnje na vasi, predvsem pa dolžnosti pri dvigu kmečke proizvodnje.

Da bo preskrba drv zagotovljena, se poslužujemo tedenskih in nedeljskih akcij

Okrajni štab za sečnjo drv pri OS-u je preteklo nedeljo organiziral prvo nedeljsko akcijo na Ojstrici in Boč, katere se je udeležilo 161 prostovoljcev sindikalnih podružnic in mladinskih aktivov. 93 prostovoljcev, ki so odšli na Ojstrico je v 6 urnem delovnem času spravilo do ceste 193 pr. m. bukovih drv, razen tega pa so s kamioni prevozili 54 pr. m. drv raznim sindikalnim podružnicam. Tako so dobili drva Juteks, Zalec, Okrajno-kovinsko podjetje Zalec in Tekstilna tovarna Sv. Peter, katerim je Okrajni štab razdelil drva na osnovi sodelovanja njihovih članov pri sečnji. Lažje delo so opravljali fizično šibkejši člani, kateri so napravili na sečišču 6 pr. m. bukovih drv, razen tega pa našagali precejšnjo količino hlovdovine. Najboljše med njimi so bile tovarniške škorjanc, šumenih, Vidovice, Jazbec, Zagorci in še druge iz bolnice, v Planini na spravilu drv pa so bili najboljši tov. Bevc, Novak in Šturmanova, ki so presegli norme za 15%. Imeli pa smo med pridnimi tudi takšne, ki se dela niti dotaknili niso, temveč so izkoristili lep sončni dan za izlet kot tov. Tanšloker in Herovšek iz Tovarne emailirne posode, kateri sta hoteli na lahek način priti do prostovoljnih ur. Kot podružica se je najbolje izkazala Bolnica in MLO-oblačilna, na Boču pa Pošta in MLO-tekstilna tovarna.

Prireditve v Tednu matere in otroka

V okviru Tedna matere in otroka, ki se bo vršil od 25. septembra do 2. oktobra 1949 v Celju, bo socialno skrbstvo s sodelovanjem Poverjenišva za zdravstvo, prosveto, trgovino in preskrbo ter s sodelovanjem vseh množičnih organizacij, t. j. OF, AFZ, ZB, LMS, OSS, RK organiziral sledeči spored:

Nedelja 25. septembra:
Ob 10. uri dopoldne koncert godbe SKUD »Prešeren« v Mestnem parku.
Ob 14. uri otvoritev Tedna matere in otroka v Mestnem parku, kjer se istočasno vrši tudi otvoritev otroškega sejma. Na otroškem sejmu bo: Lutkovno dijaško gledališče, ki bo skrbelo za zabavni spored, Terensko gledališče, gugalnica, vrtljak, stojnice terenskih odborov AFZ, katere bodo preskrbljene z obilo peciva, sadja, igračk, otroških oblik i. dr. Otroška restavracija bo odprta v Tednu matere in otroka tudi v Mestnem parku.

Ponedeljek 26. septembra:
Ob 20. uri predavanje dr. Stegnarja v Ljudskem gledališču: »Naši otroci — naša bodočnost!« Istega dne predvaja-

se lahko udeležijo akcij na raznih sečiščih. Skupinske prijave sprejema Okrajni štab za sečnjo drv pri OS-u, kateri dodeli tudi kraj, kje se bo akcija vršila.

Poskrbimo, da bo oprema in prevoz drv uspešen, ter si na tak način zagotovimo, da bo preskrba z drvami dobra!

II. sindikalna gozdna brigada na Ojstrici uspešno izpolnjuje naloge

Pred dobrim tednom se je formalala za sečnjo drv na Ojstrici II. sindikalna brigada, ki je že v prvih dneh dosegla lepe uspehe.

Prvi dan je bilo visoko postavljeno normo težko izpolniti, saj brigadirji še niso bili navajeni gozdnega dela, vendar so v nadaljnjih dneh efekt dela znatno zvišali, tako da so nekatere desetine norme celo presegle.

Že od daleč se vidi iz Savinjske doline Ojstriški vrh, pod njim pa stoji bivališče, kjer živijo naši brigadirji kolektivno življenje. Tu je vsak dan bolj živahno. Brigadirji I. čete se že v jutranjih urah s cepini in sekirami vzpenjajo na vrh planine, od koder spravljajo hlovdovino do žižnice. II. četa pa je pridno na delu pri izdelavi drv v dolini. Ta četa se sestoji iz 4 desetini, ki tekmujejo med seboj, a 4. desetina nosi že 6 dni naslov najboljša, sestavljajo jo brigadirji iz Laskega. Deseter te desetine in namestnih komandanta tov. Križnišnik Ivan pa se trudi, da bo njegova desetina še naprej najboljša.

VSE TO ZMOREMO Z LASTNIMI SILAMI

(Z obiska na Zagrebškem velesejmu)

Komaj se je bilo zdani, že so se prve skupine delavcev, kmetov in dijakov z vseh naših republik začele vsipati z zagrebškega kolodvora na široko cesto, ki vodi proti velesejskim prostorom. Uro pozneje so skupine narasle v male sprevede, pred osmo pa je že hitela gledat sadove petletke pravcata živa reka. Vratarji pri vhodu so hoteli trgati vstopnice, toda navala ljudi niso mogli ugnati niti dopoldne niti popoldne. Žive reke ljudi ni hotelo biti konec.

Povorka obiskovalcev se je polagoma stekala skozi vhod in mimo izložb tekstilnih izdelkov v veliki paviljon na desne strani. Pozornost delovnih ljudi so takoj pritegnili prvenci Titovih zavodov »Litostroj«. Mnogi so postali pred črpalko, ki bo vsako minuto odvedla 200 kub. m. vode iz Skadarskega jezera, drugim so uhalali pogledi po turbinskem varnostnem ventilu in veliki Francisovi turbini, neka mladinka pa je z roko naglo potegnila k sebi kmečko oblačeno možakarja in po gorenjsko glasno zategnila.

— Glej, to je pa za nas! — S prstom je pokazala na tablico pri malih turbinskih lopaticah in prečitala: Dvojna Kaplanova turbina za hidroelektrarno »Savica«!

Minulo je še nekaj trenutkov veselja in začudenja, potem pa sta se pomešala med druge obiskovalce, ki so se počasi pomikali proti ogromnemu generatorju — delu Končarjev. Njegova veličina je prevzela ljudi, ki so drug za drugim upirali poglede v napis: »Ponos naših delavcev: stator drugega generatorja za hidroelektrarno Mariborski otok, moč 24.000 KW, 10.000 voltov, v treh delih — pripravljen za montažo! Do zadnjega vijaka izdelan v naši tovarni! Prvi generator te velikosti, ki je bil prav tako izdelan v podjetju »Rade Končar« in montiran na Mariborskem otoku pred letom dni, je doslej dal v omrežje 150 milijonov KW! Ta energija je nadomestila 1.340.000 ton premoga ali 3000 milijonov delovnih ur naših ljudi!«

Ta energija je pomagala poganjati tudi desetine strojev in težkih naprav zagrebške tovarne parnih kotlov in tovarne orodnih strojev »Prvomajska«, katerih prvenci so se drug za drugim nizali pred očmi obiskovalcev velikega paviljona. Delavci teh tovarn so z delom na razstavljenih strojih kazali gledalcem vrednost svojih naporov. Udarnik Drago Sajko in Marija Oblakova, najboljša vrtalka »Prvomajske«, sta na vertikalnih vrtnalnih strojih vrtala zobčnike za nove strožnice, Stjepan Kušević pa je na velikanski strožnici racionalizatorsko obdeloval dolgi komad.

Z enega dela bo izdelal matice za strožnice, ostanek pa bo uporabil za zobčnike.

Tako je pojasnil monter »Prvomajske« Ivan Prontlin, ki so ga obiskovalci velesejma takoj obkrožili in obsuhli z vprašanji:

— Zakaj vaši delavci tudi tu delajo?
— Ali izdelujete te stroje v serijah?
— Katere tovarne ste že oskrbeli z njimi?

Tovariš Prontlin je še trenutek pomolčal, nato pa odgovoril:

— Zakaj bi razstavljali stroje stali? Mar ni bolje, da tudi v teh petnajstih dneh velesejma služijo svojemu namenu?

Poslušalcem so se obrazi razvlekli v nasmeh, Prontlin pa je nadaljeval:

— Vrtalna stroja in strožnice že izdelujemo serijsko, tegale rezkarja pa bomo začeli v kratkem!

— Do osvoboditve smo čitali na vseh orodnih strojih le tuja imena, na teh pa se tako lepo blesti napis »Prvomajska«! Kdaj nam pošljete prve takšne strožnice?

— Zaenkrat smo jih izročili tovarišem v Mariboru, Celju, Ljubljani in drugje — je dejal monter Prontlin. — Dobili pa jih boste tudi vi! Samo pogledajte...

Obšli smo del razstavnega prostora in se ustavili pri manjši strožnici. Prontlin je pokazal nanjo in na strugarja:

— Evo, naš mojster Julijo Gasparac kar pridno presegla normo pri obdelovanju delov za prav takšne strožnice!

Spreved obiskovalcev se je pomaknil dalje — do težkih orodnih strojev tovarne »Ivo Lola Ribar« v Zelezniku. Tovarniški monter Mihael Aleksić se je ukvarjal z velikim strojnimi kladivom na zračni pritisk, ki je hlipal kot mala lokomotiva. Nekoliko vstran je tekla ekscentrična stiskalnica s pritiskom do 50 ton, poleg nje pa sta stali veliki frikcijski stiskalnici s pritiskom do 50 in 155 ton.

Vse to izdelujemo serijsko — je pojasnil Aleksić, ki je pravkar ustavil kladivo. — Čeprav imamo v tovarni 80 odstotkov tečajnikov in nam primanjkuje strokovnih delavcev, bomo naša podjetja bolj pridno zalagali s težkimi stroji. Industrijo plina bomo zdaj zalozili s temile plinskimi dezintegratorji — napravami za spreminjanje plina v tekočino. Izdelujemo po tudi prototip specialnega brusilnega stroja...

— Katere države Informbira izdelujejo takšne stroje? — je v tem vprašal nek delavec.

— Poleg Sovjetske zveze še Poljska, Češkoslovaška in Madžarska — je pojasnil Aleksić, se malce zamislil, potem pa nadaljeval, ko je pokazal med razstavljenimi težkimi orodnimi stroji veliko strojno kladivo:

— Vsako tako novo kladivo pomeni za našo petletko 180 nad 260 kilogramov težkih udarcev na minuto več, za vse one tam preko pa nov poraz.

Potem je Aleksić stopil h kladivu, premaknil ročico in med hlipanjem težkega stroja dodal:

— Naš odgovor je: udar na udar...

Mimo velikega parnega kotla, ki je prav tako kot stroji »Prvomajske« in tovarne »Ivo Lola Ribar« izdelan po domači konstrukciji, smo prišli do razstavnega prostora industrije motorjev. Pred nami so stali traktorji »Udarnik«, »Zadružnik« in »Rakovica«. Na njih je tako kot na vseh izdelkih v tem paviljonu napis: »Ta proizvod težke industrije je rezultat naše prve petletke!« Rakovski monter Momčilo Stojić je obrazložil:

— Projektirali in izdelali smo jih v treh mesecih v odgovor klevetnikom! V začetku prihodnjega leta pa jih bomo začeli serijsko izdelovati.

»Zadružnik« je namenjen delu na polju, »Udarnik« je primeren za gozdna in poljska dela, pa tudi za vlačenje prikolice, »Rakovica« pa je vlačilec petonske prikolice.

— To šele izdelujemo, hkrati pa se pripravljamo na izdelovanje Diesel motorjev! Vsako leto nekaj novega!

In to ne le v Rakovici, v »Litostroju«, v zagrebški tovarni parnih kotlov, marveč tudi v beograjski industriji krogličnih ležajev.

Proizvodnja krogličnih ležajev je ena najtežjih nalog. Pa vendar... — je za hip umolknil Vizjak iz mariborske tovarne avtomobilov in na bližnji strojni napravi premaknil vkljopko. Zaropotalo je in skozi neko odprtino so začele padati na preskusno jekleno ploščo dragocene svetle kroglice. — Z nas se je s tem zvalil težek kamen!

Medtem so se obiskovalci nagnetili pred dva kamiona: »Pionirja« in »Prvenca«.

— »Pionir« je izdelan po češki licenci, »Prvenec« pa po domači konstrukciji — je povedal Vizjak. — Toda na poskusni vožnji po Jugoslaviji se je »Prvenec« mnogo bolje obnesel.

»Prvenec« se manj greje, ima večji prenos, je bolj stabilen in okreten, premaga vsako vzpetino v Jugoslaviji, razvija 60 km hitrosti, lahko vozi tritonski tovor in vlačilci se dvetonjsko prikolico, ga lahko hitro razstaviš in sestaviš, povrhu pa ima v kabini spalni prostor in motor. Blizu tam stoji avtobus z leseno karoserijo: »Ljudski avtobus domače konstrukcije in izdelave, namenjen kmetijskim obdelovalnim združenjem za prevoz njenih članov in proizvodov — 26 sedežev ali 2 tona blaga.«

— Kmet delavcu — delavec kmetu!

— je s poudarkom pripomnil Vizjak. Obiskovalci so se nenehoma zivali mimo tega avtobusa iz paviljona na prosto. Z veseljih obrazov si jim lahko bral, da so globoko občutili samozavest, ki nas lahko navdaja ob pogledu na vse te dokaze pravilnosti naše poti in uspehe prve Titove petletke.

Vj. K.

Skrb za delovno mater in otroka je skrb za petletko, za socializem, za boljše življenje nas vseh

Ob dokončani prvi polovici petletke, ko gre za to, da ustvarimo temelj teške industrije, je izredno važno vprašanje vključitve žene v proizvodnjo. Danes rabijo objekti teške industrije, železarne na Jesenicah, Litostroj v Ljubljani, tovarna v Strnišču, cinkarna v Celju, v Guštanju, naši rudniški bazeni v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju, rudnik v Velenju, naše velike gradnje pri hidrocentralah itd. za razširitev svojih obratov in kapitalne graditve na tisoče delavcev. Dobili jih bomo s premostitvijo delavcev iz lahke in lokalne industrije v srce naše industrije, v objekte teške industrije, na njih mesto pa moramo vključiti mladino in predvsem žene. Žene se trumoma javljajo za delo. Nešteto jih je, ki so se in ki bi se zaposlile po 4 ure dnevno. Danes smatra vsaka žena, vsaka mati za svojo dolžnost, da se vključi v proizvodnjo, pa naj bo v industriji ali kmetijski v okviru kmečkobdelovalnih zadrug. Večina žena ve, da se s tem, ko vstopa v proizvodnjo, tudi sama gospodarsko osamosvaja, da je s tem tudi dejansko gospodarsko, politično in družbeno enakopravna. Večina žena ve, da ji ni delo potrebno samo zaradi zaslužka, temveč da se ji prav z delom širi obzorje, da postane s kvalifikacijami razgledana, kulturnejša, da je samo žena, ki je v produkciji, ki iz dneva v dan širi svoje obzorje, lahko dobra vzgojiteljica svojim otrokom. Samo če se spomnimo, da je v Goriški pokrajini okoli 17.000 brezposelnih, da je v vsej Italiji brezposelnih preko 3 milijone ljudi, da je v ZDA brezposelnih že zdaj preko 6 milijonov, samo če se spomnimo velike gospodarske krize, ki je zajela tudi staro Jugoslavijo po 1929. letu, se bomo z vso jasnostjo zavedali, da pri nas ni brezposelnosti in da je nikoli ne bo, ker gradimo socializem, ker proizvajamo po naših potrebah. Za vedno je minil čas, ko je mati trepetala pred jutrnjim dnem, ko je trepetala zase in za svojo družino, za bodočnost svojih otrok. Prav v zvezi z zaposlitvijo delovne žene pa se postavlja tudi vprašanje zaščite žene, matere in otroka. Pri nas v Titovi Jugoslaviji je postavljeno vprašanje zaščite matere in otroka kot eno izmed važnih produktivnih in vzgojnih vprašanj. To vprašanje lahko tako rešuje samo država, ki resnično gradi socializem. V vseh drugih državah na Zapadu pa naj bo v kolonijah, polkolonijah, v maršaliziranih državah in tudi v samih Združenih državah pa je postavljeno vprašanje zaščite matere in otroka na humanitarne osnovi, zato pa je tudi jasno, da se ta vprašanja nikoli ne bodo rešila. Pri nas je obratno. Zdjaj ko smo z uspehom dopolnili prvo polovico petletke, ki nam o slika Informburo kot nedosegljiv narč, lahko z gotovostjo trdimo, da smo tudi postavke petletnega plana, kar se tiče zaščite matere in otroka, že daleč prekoračili. Prekoračili pa smo jih, ker dela na teh vprašanjih Antifašistična fronta žena, ker delajo na tem sindikatu, uprave podjetij, ker dela na tem naša ljudska oblast naj bo od zvezne vlade pa do krajevnega ljudskega odbora. Zvezna vlada je v skrb za delovno mater izdala v letošnjem letu novo uredbo o zaščiti nosečice in doječe žene. S to uredbo se poleg Sovjetske zveze uvrščamo v državo, ki je rešila vprašanje materinstva na najbolj napreden, demokratičen in socialni način. Porodniški dopust se podaljša na 90 dni. Mati, ki doji, lahko prekine svoj delovni čas v svrhu dojenja tudi do 2 uri. V pogojih, če mati stanuje daleč, lahko dela do 6. meseca starosti otroka tudi samo po 4 ure dnevno. V tem primeru prejema mati 75% svojega rednega zaslužka. Če mati ne more otroka nikomur prepustiti v varstvo, ima možnost do 3. leta starosti

svojega otroka, da se zaposli samo po 4 ure dnevno. Posebej petletke poudariti tudi zaščito matere in otroka v kmečkobdelovalnih zadrugah. Zdjaj ko zajema socialistični sektor zemlje že precej kmečkih gospodarstev, so že vidni prvi rezultati, ki jih bodo dale kmečko obdelovalne zadruge tudi materi in otroku. Na gospodarsko že utrjenih zadrugah, kakor je obdelovalna zadruha v Arji vasi in Sv. Petru pri Mariboru, imajo noseče in doječe matere posebne delovne norme, kar je z ozirom na njeno zmogljivost v tem času edino pravilo. Prav tako plačujejo razvite zadruge tudi že otroške doklade na osnovi dela, ki sta ga vložila v obdelovalno zadruho oče in mati. Razvite zadruge pristopajo tudi k ustanavljanju uslužnostnih podjetij, tako šivalnic, krpalnic, združenih pekarn itd. Vse to pa bo kmetico-mater tudi dejansko gospodarsko osvobodilo in kulturno in politično dvignilo. Kmečki otroci živijo v razvitih zadrugah, za zdaj še največ v vinogradniških zadrugah, v sezonskih domovih igre in dela. V mnogih zadrugah pa še nimamo rešenih teh vprašanj, ženam in materam-zadružnicam pa je danes razvoj že popolnoma jasn. Vsaka žena ve, da gre nam vsem za boljšo bodočnost naših otrok, za njihovo srečno detinstvo.

Ze dosežani uspehi, ki jih je dosegla nova Jugoslavija na področju zaščite delovne matere in otroka, so bili možni, ker so državi pomagale široke množice, posebno pa še žene same. Prav tako si

tudi v naprej ne moremo obetati uspeha, ko ne bi v vprašanjih zaščite matere in otroka sodelovalo vse ljudstvo, predvsem pa žene, organizirane v AFŽ. Posebno pa je važno sodelovanje žene danes, ko ni mogoče hkrati rešiti številnih problemov, ki se postavljajo pred oblast v zvezi s pospešenim tempom elektrifikacije in industrializacije naše domovine, spričo socialistične rekonstrukcije naše vasi. Prav zato so že dozdaj odigrali aktivni žena za pomoč zaposlenim ženam po mestih in industrijskih centrih veliko vlogo. Brez dvoma bodo žene še same v tej smeri svoje napore še podvojile.

Vse to pa, kar smo že dosegli v zaščiti delovne matere in otroka, je v primeri s potrebami, ki rasejo iz dneva v dan, mnogo premalo.

Za svoje otroke gradimo srečno, socialistično domovino. Na vsakem koraku morajo otroci, mora mladina čutiti našo ljubezen do njih. Čutiti morajo, da je skrb vseh, tako staršev kot pionirske organizacije in šole, ustvariti jim lepo sedanjost in še lepšo bodočnost. Ker gradimo socializem pod vodstvom v borbi preizkušene KPJ, smo prepričani, da bomo v tej borbi tudi uspeli. Danes, ko napadajo naše partijsko vodstvo, našo vlado in naše narode tako iz zapada kot iz vzhoda, mora biti skrb za patriotsko vzgojo naše mladine ena izmed glavnih skrbí nas vseh. Naši otroci morajo vzljubiti socialistično domovino, za katero je dalo na tisočice očetov in mater svoja življenja, vzljubiti morajo našo stvarnost, vzljubiti našo Partijo in tovariša Tita.

VSE PRIZNANJE MATERAM, KI SE POLEG MATERINSTVA VKLJUČUJEJO V DELO ZA IZGRADNJO SOCIALIZMA!

ZDRAVA MATI IN OTROK STA TEMELJ RAZVOJA NAŠE LJUDSKE DRŽAVE!

OB IGRI IN DELU NAJ DORAŠAJO OTROCI V USTVARJALNE DELOVNE LJUDI!

Mati - tvoj otrok je v skrbnih rokah

»Še malo me pustite tu« pravi Marko mami, ki ga je prišla po končani službi iskat v Dom igre in dela. Seveda — težko se je odtrgati od vesele družbe malih prijateljev, od vsakovrstnih igrar in zapeljive okolice. Tu je mehka trata z vrtiljakom in gugalnico, katero so mladi mojstri za spremembo spremenili v metersko skakalnico. Pet in šest letni fantje se skušajo v skoku v daljavo — tej točki dodajo se 3, 4, 5, kozolcev na mehki trati. Ko je te igre dovolj si poiščejo nove zabave v pesku. Nekaj skupin pa zaide k varno ograjenemu bazenu in občudujejo zlate ribice. Vse, vse je tako zapeljivo, ves vrt je njihov in po mili volji si izmišljujejo vedno nove zabave. Nič čudnega, da jim na ta način prehitro mine čas in prosijo matere, naj jih še puste v domu.

V Domu igre in dela v Gaberju je preko 80 otrok zaposlenih mater našlo varno zavetišče. Razdeljeni so v tri skupine. Skupina najmlajših, ki je že odrasla jaslim, srednja skupina od 4—5 let ter skupina predšolske dece, ki se pod skrbnim pedagoškim vodstvom dobre vzgojiteljice že pripravlja za prvi razred osnovne šole. Medtem ko se prvi dve skupini izživljata še pretežno v igrah, so starejši predšolski otroci že seznanjeni s potrebno šolsko disciplino. Točno ob 9. uri začnejo s poukom. Morebitno zaspanost, raztresenost in domotožje jim vzgojiteljica najprvo prežene s poučno povestico. Dece v krogu posede po čistem parketu in z odprtimi usti slede pripovedovanju. Potem vzgo-

jiteljica posega v domišljijo mladih poslušalcev, ugotavlja pazljivost in razumsko dojetje s ponavljanjem — in bistre glavičice se kar dobro odrezajo. Sicer je znana stvar, da otrokom ni nikoli dovolj povestic in ko konča prvo, se prosijo za drugo in tretjo. Toda vzgojiteljica že ve, da rabi otrok pestre, vsakovrstne zabave. Po izdatni malici jim pripravi še novo vzgojno razvedrilo — risanje. V hipu so razdeljeni svinčniki in parir in otroci po lastni želji rišejo. Iz okornih čirčar se že razvijo hiše, sonce, drevesa eroplani in avtomobili. Ko so listi polni vzgojiteljica na nje napiše otrokovo ime in jih pobere. Ko tudi zadnji zakasjenec odda svojo mojstrovino, navaja vzgojiteljica otroke na kritično presojanje. Otroci posejedo ponovno na svoje prostore, vzgojiteljica kaže liste za listom, pove imena avtorja in deca presoja ne samo ali je lepo ali ne, temveč iznašajo tudi pomakljivosti. Silva je hiši pozabila narisati dimnik, Martinek pa je dal svojemu avtomobilu samo 3 kolesa. Marko je svojo jadnico postavil na zemljo — kar dobro že zna jo kritizirati te male glavičice in v drugi risalni uri te pomanjklivosti gotovo že izostanejo.

Tako jim kar mimogrede mine dopoldan in zvonček naznani čas kosila. Otroci že vedo kaj jim je storiti, prej ko posejedo za jedilne mizice. Skrbno si umijejo roke in hajdi v prvo nadstropje. Če je lepo vreme je pouk in kosilo na prostem. O hrani v Domu vedo matere iz otroškega izgleda in kipečega zdravia,

Kaj pa je tebe treba bilo . . .

Oča so kleli topli me mati nad mano jokali se; moji se mene sramovali so, tuji za mano kazali so.

France Prešern, veliki pesnik vseh preganjanih in trpečih, je tako zapel o trpljenju nezakonske matere in njene-ga otroka.

Ko danes korakamo v svoji novi državi s sproščenim korakom v socializem, je naš pogled na nezakonskega otroka in nezakonsko mater drugačen, kakor je bil v preteklosti. Drugačen je, ker smo predri že prve in najgostejše pajčevine zastarele miselnosti. Če pa pogledamo na ta problem v preteklosti, vidimo grozote in krivice, ki so jih morale v vsej preteklosti prenašati nezakonske matere in njih nezakonski otroci. Nezakonska mati in njen otrok sta bila v preteklosti pojma javne nemorale in je tak pojm v družbi ustvarila družba, ki je v tej preteklosti skrbela za družbeno »moralo«. To je bil temelj, na katerega so postavili socialni položaj nezakonske matere in njene-ga nezakonskega otroka.

Danes se sliši že neverjetno, vendar je bila v preteklosti resnica, da je bil nezakonski otrok tej družbi dokaz, torej nekaj korpus delikti o zagrešeni morali. In ta dokaz »nemorale« je bil človek, majhen otrok, ki ni imel nobene krivde nad svojim rojstvom, pa je bil vendar od družbe obsojen, čim se je rodil; obsojen s težko kaznijo, obsojen je bil z odvzemom enakopravnosti. O teh sodbah bi se dale napisati debele knjige. V času katoliške avstro-ogrske monarhije so v mnogih krajih po vaseh udarili nezakonskim otrokom viden pečat nezakonskega rojstva že pri krstu s tem, da so jih krstili na razna, čudno glaseča krstna imena. Srečali smo po vaseh Urhe, Klare, Polikarpe, Monike itd., ki so nosili vse življenje ta viden znak, da niso enakovredni člani človeške družbe. Tej javni obsodbi je seveda sledila potem cela vrsta raznih »dobrot«, s katerimi je družba »sladila« otroška leta teh nesrečnikov.

V predaprilski Jugoslaviji je bilo do-

ločeno z zakonom o vojnih invalidih, da izgube vojne vdove vsako zaščito po tem zakonu, ako so se vdale nemoralnemu življenju. Po razlagi in praktični uporabi zakona se je vdala vojna vdova nemoralnemu življenju tedaj, če je rodila nezakonskega otroka.

Takratna vladajoča družba je v veliki skrbi za »javno moralo« udarila zakoniti pečat nemorale na rojstvo človeka, in to celo z zakonom, ki bi bil moral imeti značaj socialnega zakona.

Mnogo, zelo mnogo krivic in revščine so morali v preteklosti pretrpeti nezakonski otroci in nezakonske matere. Velika revščina in pomanjkanje, ter slabo ravnanje v detinski dobi je bilo vzrok, da je že v detinski dobi pomrlo mnogo teh otrok, saj je bila umrljivost teh strahotno visoka. Ko danes pogledamo nazaj na vse to s poštenim človeškim pogledom, nas postane groza »morale«, ki je skozi dolga desetletja po herodovsko ubijala nedolžne otroke.

V današnji Jugoslaviji je razlika med nezakonskimi in zakonskimi otroci odpravljena, ker v rojstvu človeka ni nikake razlike. Nezakonske matere prejemajo za svoje otroke, družinske doklade, če so te kjer koli zaposlene. Če po svojem socialnem položaju ne morejo skrbeti za otroke same, jih lahko oddajo v dečje domove, in tako uživajo nezakonski otroci polno zaščito države.

V tem pa ni namena, da bi država delala s tem na povečanju števila nezakonskih rojstev Ustava FLRJ kot tudi ustave posameznih federalnih republik določajo, da sta zakon in rodbina pod zaščito države. Iz tega sledi, da posveča država posebno skrb ravno rodbini; socialno pravično pa je, in drugače biti ne more, da daje polno zaščito tudi nezakonskemu otroku.

S pravilno in pravično ureditvijo tega važnega socialnega vprašanja je nova Jugoslavija odpravila strahotne krivice, ki so jih pri nas dolgo dobe trpele nezakonske matere in nezakonski otroci.

Vse to je danes odpravljeno, vendar je bila to, doba, ki se je bomo v tem pogledu še dolgo sramovali.

da je dobra in da jim doma ne bi mogla nuditi tako dobro pripravljene in izdatne hrane. V zadnjem času je ljudska oblast zaposlenim materam pripravila še to ugodnost, da jim za celodnevno oskrbo v Domu ni treba oddati živilskih kart. Otroci po mili volji zaprosijo še za drugi, včasih za tretji obrok! Tovarišica ekonomka se dnevno odtrga od svojega pisarniškega dela in prihaja med otroke, da presoja tek pri tej ali oni jedi. Če vidi, da kakšna jed malčkom posebno tekne bo načrtni jedilnik kar rada spremenila in vnesla vanj priljubljeno jed še v drugič v tednu.

Po kosilu si polne želodčke odpočijejo na ležalniki. Nekateri otroci potegnejo do 3 ure in še dalje. Težko je vzgojiteljici buditi take zaspančke, vendar že mora biti. Po tretji uri je zopet igranje na prostem, izdatna malica in spet igranje. Potem pa že od 4 ure naprej prihajajo starši, ki smehljaje opazujejo svoje otroke pri veseli igri. Kar težko je pustiti to veselo družbo malih prijateljev in vendar — otrok pripada v prvi vrsti staršem. Teja se zaveda, saj ga v tem duhu in ljubezni do staršev vzgaja tudi Dom. Zadovoljni, nasmejani in skoražda nekoliko utrujeni od skakanja in najrazličnejših iger se otroci vračajo v domove stojih roditeljev in vso pot vsele pripovedujejo o Domu igre in dela.

Uprava DID-a Gaberje pa skrbi tudi za stalno povezavo z roditelji domovih preskrbovancev. Na pogostih roditeljskih sestankih se matere dobro pogovore z vzgojiteljicami svojih malčkov. Poleg debata o vzgoji in preskrbi so ti sestanki

navadno povezani tudi z političnim in zdravstvenim referatom. Roditeljski dom ter DID morata delati z roko v roki — zato je nujno da DID ob takih prilikah več ali manj nujno politično vzgaja tudi starše preskrbovancev, da ne bi morebiti z nepravilno vzgojo doma podirali namene Didovega vzgojnega osebeja, ki otroke delovnih staršev že v nasejšnji mladosti vzgaja v pravilni ljubezni do socialistične domovine. Iz rednih zdravstvenih predavanj o otroških boleznih pa dobe matere vse potrebne podatke, kako je treba negovati svojega otroka v slučaju bolezni.

Veliko število otrok ostane v Didu tudi čez noč, to se pravi v celodnevni, odnosno tedenski oskrbi. Da se v takih slučajih otrok ne bi preveč odtrgal od roditeljev, morajo starši ob sobotah vzeti svoje otroke domov. Vsaka dobra in prava mati težko pričakuje tega dne in mora iti po svoje dete čim zaključijo svoje službene dolžnosti v sobotnem popoldnevu. Istotako pa tudi otrok kljub oskrbi in negi komaj čaka, da bo nedeljo preživel v svojem domu. Dogajajo pa se primeri, da nekatere matere zaradi komoditete puščajo otroka tudi čez nedeljo v Domu. Ves teden garam se izgovarjajo, v nedeljo pa hoče biti prosta. Če že taka mati nima obzira do vzgojiteljice, ki mora zaradi 2 ali 4 otrok preživeti nedeljo v Domu, bi jim moral čut materinske ljubezni narekovati in ukazati, da bi ta prosti dan preživela s svojim otrokom. Ker se pa taki primeri v DID-u v Gaberju vedno česče pojavljajo bo uprava primorana podvzeti resnejše ukrepe proti takim materam.

vzgojiteljica človeka. Kdor ljubi knjigo, ljubi mir in vzorno življenje. Po tej razstavi se lahko ceni njen organizator, ki je vreden pohvale. M. Godler

*
Ze prvi pogled pri vstopu na razstavo ob Tednu knjige, nam je dal vtis, kako vzorno in poštenovalno je bilo delo celjske ljudske knjižnice, katera nudi širokim ljudskim množicam razvedrilo po napornem delu v obliki dobre knjige. Nučič Vilma

*
Razstava knjig nam dokazuje, kako veliko skrb posveča naša država izobraževanju širokih ljudskih množic. Zato pa potrebuje tudi aktivnih ljudi, med te spada gota našo ljudsko prosvetni marljivji knjižničar Zlatko. M. Frecectova

*
...Potrebno bi bilo zanesti tako izvrstno propagandno sredstvo tudi v oddalnejše vasi, da bi naš preprosti človek lahko še več dobi. Knjiga je najboljša učiteljica, svetovalka in prijateljica kulturnega človeka, zato je treba iti na delo, da bodo vsi naši ljudje dobili takega prijatelja... Gabrica G.

*
Knjiga kot zrcalo kulture nekega naroda je tisto mogočno sredstvo, ki pomaga prevzgjajati našega delovnega človeka in mu posredovati zavest pravega socialističnega patriotizma. To vzvišeno nalogo uspešno vrši Ljudska knjižnica, njene uspehe pa povečuje s svojim požrtvovalnim delom personal knjižnice s tov. Denišem na čelu. Pričujoča razstava je odraz tega dela in nenehne kulturne rasti naših narodov. Vse priznanje prirediteljem razstave. M. Zupančič

OB TEDNU KNJIGE

Podprimo ljudske knjižnice

Letošnji Teden napredne knjige, ki je že tretji po vrsti, ima kot prejšnji namen, da opozori občinstvo na izjave naših založb, na vso mnogovrstno literaturo, ki je danes na knjižnem trgu. Tako opozorilo je prav gotovo potrebno, če pomislimo, da izhaja danes — v primerjavi s staro Jugoslavijo — mnogo več raznovrstnih leposlovnih, strokovnih ter predvsem političnih knjig in brošur, ki so skoraj vse brez izjeme kvalitetne glede na idejno naprednost in strokovno dognanost. Po drugi strani pa je to veliko število novih publikacij vzrok, da jih mnogi zaradi zaposlenosti ne morejo poznati niti po njihovih naslovih in da praktično ne vedo za marsikatero knjigo, ki bi jim lahko koristila pri njihovem delu ali izobraževanju. Temu namenu najbolj ustrežajo različne knjižne razstave, ki so organizirane po naših mestih in industrijskih krajih.

Teden napredne knjige ima še drug namen — da namreč zainteresira bralca za tiste knjige, ki jih je še manj vajen jemati v roko. To so predvsem knjige in brošure politične vsebine, s katerimi si pridobimo ideološko jasnost ter tako bolje razumemo današnjo stvarnost in pot, ki nas vodi v socializem. Poleg tega nam knjige klasikov marksizma-leninizma ter naših voditeljev pojasnjujejo, kako pravilno smer je ubralo naše partijsko in državno vodstvo, da nimajo prav tisti, ki nam nasprotujejo.

Poleg politične literature pa ljudje mnogo premalo poznajo tudi knjige,

brošure in revije poljudnoznanstvene vsebine. Znanost nam preko teh knjig posreduje v poljudni obliki izsledke z različnih področij človeškega znanja, kar je za delovnega človeka, ki si sam gradi svojo socialistično domovino, življenjsko važno. Po eni strani nas poznavanje ugotovitev različnih znanstvenih panog, predvsem naravoslovnih, utrjujejo v pravilnosti materialističnega svetovnega nazora in se s takšnim znanjem lahko uspešno borimo proti uredlinam vražjeverstva in misticizma, po drugi strani pa nam izsledki iz znanosti praktično koristijo pri izvrševanju velikih nalog naše petletke. To zadnje velja predvsem za poljudno strokovno knjigo, iz katere se naši ljudje prav tako še premalo učijo, čeprav bi z znanjem, ki jim ga te knjige nudijo, v mnogočem izboljšali svoje delo in odstranili marsikatero napako. Ne moremo sicer reči, da bi se naši delavci v produkciji in tudi naši kmetje in zadružniki ne zanimali za razne tehnične pridobitve, za nove stroje in tehnološke postopke. Nasprotno! Pomanjkljivo je le to, da do knjig v zvezi z omenjenim mnogokje ne pridejo, da zanje ne vedo, četudi so izšle, da je skratka strokovna knjiga — kar velja prav tako tudi za politično in poljudnoznanstveno — premalo razširjena.

Glavno nalogo popularizacije knjige imajo seveda ljudske knjižnice. Ta važna kulturna institucija je pri nas že precej razširjena, saj je sedaj v Sloveniji registriranih 1637 knjižnic. Lansko leto je Ljudska prosveta v tekmovalju v

čast V. kongresu KPJ uspešno izvedla akcijo, s katero je dosegla, da je sedaj na področju vsakega krajevnega ljudskega odbora vsaj ena knjižnica. Tedaj je bilo v razdobju šestih mesecev ustanovljenih 400 ljudskih knjižnic.

Z ustanovitvijo pa te nove knjižnice še niso moge vršiti v celoti svoje funkcije. Ljudske knjižnice so se omejevale predvsem na izposojanje knjig; propagandni knjige, kar je njihova tako važna naloga, pa še niso posvečale dovolj pozornosti. Agitacije za knjigo pa niso moge vršiti tudi zato, ker razpolagajo z zelo majhnim knjižnim zakladom. Razumljivo je, da bo vladalo zanimanje za knjižnico in s tem za napredno knjigo le tedaj, če bo knjižnica lahko po-

Razstava knjige v Celju

Nekaj zapiskov iz knjige vtisov na razstavi

Dijaki 8. b razreda gimnazije v Celju smo bili navdušeni ob bogatem razstavnem materialu. Ustavljali smo se ob tehnični literaturi, pregledovali to in ono, zanimala pa nas je vsekakor najbolj polica, kjer smo videli dela, ki nam bodo potrebna pri maturi in katero nam bo tov. knjižničar v čitalnici gotovo dal na razpolago za študij. Mislim, da ne bo obiskovalca, ki bi prežrl v rdeče usnje vezane zvezke Leninih vbranih del, za katerimi se dviga prehodna zastavica, ki je ogledalo celjske knjižnice in njenih marljivih uslužbencev. Prepričani smo, da ne bo knjižnica ostala ob doseženih uspehih, ampak da se bo dvigala, da bo postala pravo središče celjskega kulturnega življenja, kajti knjiga je sredstvo, ki nas

vzgaja, nas dviga in plemeniti, ob kateri se učimo in izpopolnjujemo naše znanje. Dijaki 8. b razreda gimnazije

*
Lepo urejena razstava ob Tednu knjige še enkrat dokazuje izvrstno delo celjske ljudske knjižnice, ki je v kratkem času postala kulturno središče, predvsem celjske mladine. Razstava dokazuje, da knjižnica budno spremlja vse izjave naših založb in lahko nudi vsakomur tudi mnogo študijskega gradiva iz vseh področij. Ob tej razstavi lahko kolektivno knjižnice še enkrat čestitamo. Fr. Pristovšek

*
Ni dovolj knjigo videti, pač pa čitati, študirati. Dobra knjiga je najboljša

Tudi Tednu požarne varnosti posvetimo vso skrb

V času od 2. do 9. oktobra bo prirejen v LRS teden požarnovarnostnih ukrepov. Mestna gasilska zveza Celje bo na področju MLO Celje poleg ostalih ukrepov izvedla tudi požarne ogledne v vseh objektih, kjer se nahajajo kurilne naprave, shrambe tekočih goriv in ostalih lahko vnetljivih reči ter objektov, kateri po svoji izvedbi predstavljajo požarno nevarnost. Ogled se bo vršil komisijsko, vsi ugotovljeni manjgotnosti bodo zabeleženi v zapisniku, na podlagi katerega bodo izdane odločbe za odpravo nevarnosti.

Vse hišne lastnike in upravnike poslopij pozivamo na takojšnjo izvedbo potrebnih ukrepov za odpravo morebitnih nevarnosti.

Pri pregledu se bo ugotovilo zlasti: 1. Če so kurilne naprave in dimniki pravočasno in v zadostni meri čiščeni. 2. Če so v obsežnejših objektih in napravah potrebni pripomočki za gašenje na priročnih mestih (posoda z vodo, posoda s peskom, orodje itd.).

3. Če so dimniki pravilno zgrajeni, leseni deli v poedinih etažah v zadostni meri oddaljeni od dimnikov, železne dim-

niške cevi obzidane z negorljivim gradivom in če so dimniška vrata v uporabnem stanju, nameščena in vzdružana pravilno in za čiščenje dimnika lahko dostopna.

4. Če so kurilna zgrajena iz negorljivega gradiva in v prostorih, ki po svo-

ji legi in načinu gradnje ne predstavljajo požarne nevarnosti.

5. Če so požarnovarnostni ukrepi za skladišča za lahke vnetljive predmete, ki so bili izdani po notranjem odseku, izvedeni.

6. Če so iz podstrešnih prostorov odstranjeni neuporabni predmeti, ki sicer predstavljajo požarno nevarnost.

O odpravi nevarnosti bo vršil kontrolor notranji odsek MLO Celje.

Žene v Štorah so se lepo pripravile za Teden matere in otroka

Žene v Štorah proslavljajo Teden matere in otroka s celovito pomembnih prireditve. V priprave zanje so vložile mnogo truda, skrbi in ljubezni in z njimi obenem močno razgibale svojo organizacijo. Tako bodo v soboto zvečer otvorile teden z akademijo. Poleg godbe in pevskih zborov bodo nastopili tudi najmlajši gojenci DID-a in sedemletke v Štorah s priručnimi točkami. V nedeljo popoldne bo prav tako z glasbenim programom izročena svojemu namenu otroška restavracija, ki bo svoje goste že tudi prvič pogostila. Popoldan pa otroški sejem »živ-žav«. Male obiskovalce bodo razveseljevale zanimive igrice, povodni mož z ribjim lovom,

godbe in harmonikarji, predvsem pa stojnice. Za te so zbrane copatke, hlačke, rokavičke, odevce, pecivo in še cela vrsta lepih reči. Pripravil jih je stalen aktiv 12 žensk, ki pa so k šljanju pritegnile še več požrtvovalnih tovarišic. Druge bodo spet očistile prostore restavracije, vrtove, skratka AFŽ v Štorah ima polne roke dela. In da ne bodo lepo oskrbljeni samo v Teden matere in otroka, marveč zmerom, so tudi zamenjale in zvišale število obiskovalcev, ki se bodo stalno zanimali za njih napredek in pomagale, kjer bo potrebno. Mamice pa bodo povabljene v tem tednu na poučno zdravstveno predavanje.

Planinstvo in alpinizem se je v Celju od osvoboditve zelo razmahnilo

Planinski teden, teden pregleda dela planinskih društev od osvoboditve do danes, se je vršil po vsej republiki od 4. do 11. septembra 1949. Istočasno so polagali obračun svojega dela tudi alpinistični odseki planinskih društev. Kakor je opaziti v vseh panogah športa po osvoboditvi velik razmah, tako je tudi v planizmu in še posebej v strmi alpinistiki. Dovolj jasno govore številke o hitrem razvoju planstva in alpinizma. Pred vojno je šlo S.P.D. Celje okrog 800 članov. Takoj po osvoboditvi je PD Celje preseglo to število, leta 1948 je bilo včlanjenih že 1200 članov, letos pa je doseglo do sedaj že 2207 članov.

Alpinistično udejstvovanje pred vojno v Celju je bilo zelo šibko, čeprav sta obstajala T.K. »Skala« in alpinistični odsek pri S.P.D. Število članov je bilo za tedanje razmere kar zadovoljivo. Plezali so le lažje smeri v vzhodni Ojstrici, Mrzle gore in drugih lažjih stenah Savinjskih alp. Šele tik pred vojno sta se pojavila alpinista večjega kova, Herle Franc in Vrtnik Gusti, rodno iz Solčave. Svoje najtežje prvenstvene vzpone sta izvršila v času okupacije 1941 leta — severno steno Ojstrice in zahodni stebler Raduhe. Kmalu po teh izvršenih vzponih sta odšla v partizane, kjer sta oba padla. Izgledi za ustanovitev alpinističnega odseka v Celju so bili takoj po osvoboditvi zelo slabi. Stari alpinisti so prenehali z vsakršnim delom, novega kadra pa ni bilo. Iz vrst mladih in aktivnih planincev so se izbirali najboljši in posiljali na razne tečaje. Vendar to ni prineslo zaželenega uspeha. Izkazalo se je, kar je praksa že tolikokrat potrdila, da ni vsak dober planinec vsaj povprečni alpinist.

Začetne težave so bile pregnane in leta 1947 je šel celjski odsek 7 članov. V tem letu so bile preplezane lažje smeri v vzhodni steni Ojstrice in Slovenska smer v severni steni Triglava. Edini zimski vzpon je bil izvršen preko Lipnice na Spik. Tehnično se je odsek krepil, številčno pa si ni opomogel. Od desetih, ki so prišli v odsek je ostal v njem eden ali dva. Februarja 1948 je bil odsek že toliko močan, da je pod vodstvom jeseniškega alpinista tovariša

Uroša Zupančiča organiziral zimsko-alpinistični tečaj na Korošici. Tečajniki so si poleg tehnike in zimske alpinistike pridobili tudi teoretično plezanja, kakor tudi zgodovino in razvoj alpinizma doma in na tujem. Uspehi niso izostali. Že marca meseca istega leta sta bila izvršena dva zimski prvenstvena vzpona v vzhodni Ojstrici. Še večji razmah je dosegel odsek v letni dobi 1948. Izvršeni so bili že težji vzponi v Savinjskih alpah. V septembru je odsek organiziral letni plezalni tečaj pod vodstvom ljubljanskega Rado Kočvarja. Uspehi, doseženi na tečaju so bili zelo zadovoljivi, dočim tečaj sam v prvem namenu ni uspel, saj so se ga udeležili le 4 člani in še to sami stari člani odseka. Na tečaju sta bili izvršeni dve prvenstveni smeri izredno težavnostne stopnje (5) — (imamo 6 težavnostnih stopenj). Takoj po tečaju pa druga ponovitev Čopovega stebra v severni steni Triglava (skrajno težavno [6]). Z propagando po tovarnah in šolah se je število članstva pomnožilo, tako, da je šel odsek novembra 1948 že 25 članov. Priredil se je še isto leto 1. novembra tečaj, katerega se je udeležilo 11 članov.

Leto 1949 je našlo odsek v polnem poletu. Januarja se je vršil zimsko-alpinistični tečaj na Vršču z 12 udeleženci. Izvršena je bila prvenstvena smer Mlinarice - Prisojnik in pa druga in tretja ponovitev Urošovega žleba v mali Mojstrovki. Po tečaju se je delo še bolj razgibalo. Poleg lažjih, so bili izvršeni važnejši vzponi: Severna stena Šit (izredno težavno [5]), vzhodna stena Ojstrice (zelo težavno [4]), severna stena Škarji (izredno težavno [5]), prva ponovitev Zimmer-Jahrove smeri v severni steni Triglava (skrajno težavno [6]) in Skalaška smer v severni steni Triglava (skrajno težavno [6]), ki se primerja z inozemskim činitvam. Aprila meseca se je vršil drugi zimsko-alpinistični tečaj na Korošici, katerega sta že vodila člana domačega odseka. V zimski dobi je odsek izvršil vsega 146 vzponov. Junija meseca se je vršil letni plezalni tečaj pod domačin vodstvom, ki pa se je žal, zaradi nesreče že tretji dan zaključil. Število članov je naraslo na 38. Nič manjši

Razstava Ekonomije in ostale komunalne dejavnosti MLO Celje

Poverjenstvo za komunalne zadeve MLO Celje v tesnem sodelovanju sindikata komunalnih delavcev priredi dne 1. in 2. oktobra 1949 v okviru predkon-gresnega tekmovanja komunalnih delavcev prvo samostojno razstavo Ekonomije MLO in ostale komunalne dejavnosti.

Namen razstave je delovnemu ljudstvu, predvsem pa delovnemu kmetu prikazati razvoj in uspehe Ekonomije v socialističnem gospodarstvu od ustanovitve 1. aprila 1947. leta pa do danes.

Nedvomno bo to lepa manifestacija delovnega kolektiva, ki je vložil vse sile za pravilno izgraditev socialističnega gospodarstva, kakor tudi lokalnih faktorjev, ki so pravilno razumeli namen izgraditve Ekonomije v močno ediničo za čim večji donos dopolnilni preskrbi.

Ko je bila 1. 1947 ustanovljena Ekonomija, je maloštevilni kolektiv prevzel nekoliko zapuščenih in na pol porušeni objektov, popolnoma izčrpano zemljo brez živine, gnojila in kmetijskega orodja. Stanje je izgledalo obupno. Vendar mu je s trdnim delom in s pomočjo vseh lokalnih faktorjev uspelo prebroditi začetne težave. Prikupila se je najnujnejša živina in orodje, uredili so se hlevi in stanovanjski prostori, začela se je obdelovati zemlja, na trg in v menze so sredi leta že prihajali vrtnarski pridelki. Seveda ni ostalo samo pri začetnih uspehih. Potrebe po zelenjavi, kmetijskih pridelkih, živini, mleku itd. so vedno večje, tako, da se je moralo misliti na čisto plansko razširi-

tev posestva, na plansko proizvodnjo. Z letom 1948 se je že začelo s planskim obdelovanjem zemljišča, razvijanjem živinoreje, sadjarstva itd. Istočasno se je povečal delovni kolektiv in tehnična oprema. Delovni kader se je strokovno izobraževal in danes popolnoma strokovno obvlada svoje naloge.

Danes je Ekonomija že mogočno podjetje z dobro obdelano zemljo, vzorno živinorejo, modernimi hlevi za živino, kokošnjakom, hlevom za kunce, silosi za živinsko krmo, silosi za tropine, s številnimi toplimi gredami in rastlinjaki, z različnimi delavnicami za popravilo vozov, strojev in mnogostevilnimi kmetijskimi stroji. Na trgu ima Ekonomija dve stojnici in prodajalno, kjer se celodnevno dobi sveža zelenjava. Ves ta razvoj bo številčno in nazorno prikazan na razstavi. Istočasno bo v manjšem obsegu prikazana tudi ostala komunalna dejavnost Mestnega ljudskega odbora. — Razstavila bodo sledeča podjetja: Gradbeno podjetje, Podjetje za ceste in kanalizacije, Plinarska in vodovod, Javni nasadi in naprave, Uprava stanovanjskih zgradb in Gostinstvo.

Tudi obilno založena okrepčevalnica ne bo manjkala. Zelimu in prepričani smo, da bo razstava žela popoln uspeh in da bo močna manifestacija izgraditve petletnega plana in v odgovor vsem tistim informbi-rojevskim obrekovalcem, ki bi želeli, da naša socialistična domovina ostane zaostala agrarna dežela.

Razstava bo odprta na posestvu Ekonomije na Lavi vsakodnevno od 7. do 20. ure.

niso uspehi v letni dobi. Izvršeni so bili sledeči prvenstveni in težji vzponi: Skalaška smer v severni steni Triglava (skrajno težavno [6]), Prusik-Szalaševa smer v severni steni Triglava (izredno težavno [5]), severna stena Dedca v obeh smereh (izredno težavno [5]), Herletova smer v severni steni Ojstrice (skrajno težavno [6]), smer Ogrin-Omerza v severni steni Ojstrice (izredno težavno [5]), prečenje severne stene Ojstrice (zelo težavno [4]), smer Veninšek-Perc v severni steni Velikega vrha (zelo težavno [4]), Skalaška smer v severni steni Špika (skrajno težavno [6]), smer Kočvar Debeljak v severni steni Široke peči (skrajno težavno [6]).

Kakor se postopoma razvija udejstvovanje v stenah, tako se je vzporedno razvijalo tudi organizacijsko delo v odseku. Vršili so se redni sestanki s predavanji domačih članov in nekaterih članov PD, kakor prof. Štante-ta, dr. Poljšak-a in drugih. Tudi na politično vzgojo kadra ni bilo pozabljeno. Na sestankih so se vršila redno politična predavanja. Danes ni več alpinizem samemu sebi namen, ni več privilegij samo višjega sloja, se ne goji zato, da bi se pozabljala vsakdanost kot nekdanj, temveč je dobil z novo družbeno ureditvijo pri nas, čisto druge namene. Alpinizem naj vcepi mladim ljudem ljubezni do domovine, trdno voljo in pogum. Vzgoji naj jih v ljudi, ki bodo tudi v tem goskem predelu naše domovine zmogli očuvati pridolite 4-letne osvobodilne borbe, zgradi naj jih zavedne graditelje socializma.

OBJAVE

OBJAVA

Gozdno gospodarstvo Celje opozarja vsa podjetja državnega, zadružnega in privatnega sektorja, kakor vse ustanove, da v bodoče ne bo izplačevalo nobenih računov iz kakršnega koli naslova, za katero ne bo poprel izstavljenega predpisana naročilnica Gozdnega gospodarstva Celje s podpisom zakonitega zastopnika podjetja.

Istočasno opozarjamo, da so uradne ure za stranke pri Gozdnem gospodarstvu Celje izključno od 10. do 12. ure vsak dan. Izven teh ur strank ne sprejemamo.

Poziv upnikom in dožnikom!

Zveza potrošniških združenj z o. j. v Celju je na podlagi sklepa občnega zbora z dne 26. avgusta 1949 prešla v likvidacijo.

Upnike pozivamo, da prijavijo svoje terjatve do 15. oktobra 1949. Prijave po tem roku se ne bodo več upoštevale. Ravno tako pozivamo dolžnike, da poravnajo svoje dolgovce, ker se bi sicer po tem roku neplačane dolgovce izterjalo sodnim putem.

Zveza potrošniških združenj z o. j. Celje — v likvidaciji

OBVEŠČAMO

vse sindikalne podružnice, delovne kolektive in masovne organizacije, da organiziramo sledeče izlete:

Izlet na Rab, odhod iz Celja 29. IX. ob 20.11 povratek v Celje 3. X. ob 4.17 uri. Cena vožnje tja in nazaj, hrani in prenočitvi znaša din 850 za osebo.

Izlet v Pulo, odhod iz Celja 7. X. ob 20.11 uri, povratek v Celje 10. X. ob 4.17 uri. Cene za Pulo javimo naknadno.

Ker sta verjetno omenjena izleta zadnja v tej sezoni, pozivamo vse, da se čim prej prijavijo. Putnik — Celje

Prodajalnik v starem slogu, dobro ohranjeno. Polize se v upravi lista.

Kupim razno kuhinjsko in spalno pohištvo. Katica Spingler, Nova cerkev pri Celju.

Zamenjam otroški športni voziček za globok otroški voziček. Naslov v upr.

Prodajam omaro, umivalnik, obešalnik in drugo pohištvo. Naslov v upravi.

Obiščite

RAZSTAVNI PROSTOR BOODPTOD 7. DO 20. URE

razstavo Ekonomije in komunalne dejavnosti MLO Celje, ki bo dne 1. in 2. oktobra t. l. na posestvu in v prostorih Ekonomije na Lavi.

POVERJENIŠTVO ZA KOMUNALNE ZADEVE • MLO-CELJE

FIZKULTURA

TEKMOVANJE ZA FIZIKULTURNI ZNAK POSTAJA VEDNO MNOŽIČNEJŠE

Tekmovanje za fizikulturni znak, ki je zadnje čase precej prenehalo, je sedaj zopet poživelo. Ako ravno v prvih dneh »Tedna tekmovalstva« ni bilo opaziti prevelike množine tekmovalcev, vendar opazimo, da je tekmovalstvo prodrl med najširše sloje delovnega ljudstva. Tekmovanja se udeležujejo naši delavci in delavke iz tovarn, mladina iz šol, uradniki iz naših ustanov in tudi starejši fizikulturniki nočejo zaostajati, kar naj bo dokaz, da bo tekmovalstvo prav v kratkem doseglo isti razmah kakor v prvih letih.

Opaziti pa je še vedno, da se mnogi fizikulturni funkcionarji ne zavedajo pravega namena tekmovalstva za fizikulturni znak, ne vedo, da je tekmovalstvo za fizikulturni znak še vedno temelj fizikulture gibanja, da ima tekmovalstvo velik splošno ljudski pomen. Tako se do danes niso udeležili tekmovalstva še mnogi fizikulturniki FA sindikalnih podružnic, sekcij SSD »Kladivar«, kakor tudi Nogometni klub še ni poslal do danes svoje člane na tekmovalstvo. Ti fizikulturni funkcionarji bodo morali v bodoče posvetiti tekmovalstvu za fizikulturni znak več pozornosti, sprosteti širšo agitacijo med svojim članstvom, seznaniti jih o pomenu tekmovalstva in jim bo tudi v tem delu uspeh zagotovljen. Kajti fizikulturniki, ki dosegajo dobre rezultate samo v gotovih panogah ali je izvršten nogometaš in nima osvojenega fizikulture značke, takšen fizikulturnik se še vedno ne more priletevati med najboljše vsestranske fizikulturnike.

Ker se tekmovalstvo za fizikulturni znak še nadaljuje in je »Teden tekmovalstva« podaljšan od 25. IX. do 2. X. t. l., polaganje norm pa se vrši ob istem razporedu kot je razviden iz lepšakov po mestu in iz zadnje številke Celjskega tednika, imajo vse sekcije FA, društva ter klubi največjo možnost, da se njih člani v najkrajšem času približajo najvišji fizikulture odlikovanju.

SINDIKALNI FIZIKULTURNI AKTIVI SE PRIPRAVLJAJO NA SVOJE PRVENSTVO V ŠPORTU IN TELOVADBI

Okrajni sindikalni svet v Celju je razpisal množično tekmovalstvo v športu in telovadbi za prvenstvo sindikalnih FA v letu 1949. V športu bodo aktivni tekmovalci v sledečih panogah: nogometu, rokometu, odbojki, atletiki (moški: 100 m, 400 m, 800 m, 150 m, skok v daljino, višino, met kroglice in bombe; ženske: 60 m, 100 m, 200 m, 800 m, skok v daljino, višino, met kroglice in bombe) in streljanju; v telovadbi pa tekmujejo: v prostih vajah, na bradi in konju moški in ženske.

Prvoplasirani FA v posameznih panogah dobi naslov sindikalnega prvaka za leto 1949. Prvi trije FA, ki bodo na tekmovalstvu s svojim članstvom najmnogičnejše zastopani pa bodo prejeli za nagrade fizikulture rekvizite.

Namen tega tekmovalstva je množično zajeiti članstvo sindikalnih podružnic k fizikulturi ter vzporedno pri tekmovalstvu pokazati tudi kakovost gotovih panog, ki so jo FA dosegli z vadbo preko letne sezone. Samo tekmovalstvo pa bo znatno pripomoglo tudi k vključevanju fizikulturnikov v telovadnice k rednemu sistematičnemu fizikulturenemu delu preko zime.

Mladinska kvalifikacijska tekma za vstop v slovensko ligo

KLADIVAR - BRANIK 1 : 2

Mladinci Kladivarja so odigrali v nedeljo svojo tretjo kvalifikacijsko tekmo in to proti mariborskemu Braniku. Sprva je bilo od strani NZS javljeno, da je Kladivar to nedeljo prost in da je na sporedu kvalifikacijska tekma Branik - Pobrežje. Toda Murska Sobota, kateri je bila tekma razveljavljena s 3 : 0 za Pobrežje, je vložila protest in NZS je brzoglavno v petek obvestila Kladivarja, da je dligiran za srečanje s Branikom. Tako je mesto mladine, ki bi morala odigrati tekmo z moštvo garnizije Tempo in Zagreba igralo drugo moštvo.

Mladinci so kljub temu, da so nastopili brez Leskovska v vratih ter Hajligstajna v obrambi, zaigrali prav dobro in nudili precej ostremu nasprotniku enakovredno igranje. Odlikovali so se po lepih kombinacijah, ki pa niso rodile uspeha ter se razbile ob ostru obrambi mladincev Branika. Tako se je igra večji del razvijala na sredini igrišča in oba vratarja sta imela le malo posla. Z več sreče in po poteku igre bi moral biti rezultat neodločen. V nedeljo dne 25. 9. ob 15. uri pa se igra povratna tekma z Branikom, ter bodo imeli mladinci Kladivarja priložnost revanžirati se za nedeljski poraz.

Pozivamo vse igralce nogometa ter rokmeta in navijače, da se udeležijo od 26. do 1. 10. prostovoljnega dela na Glaziji. Čas od 15. do 18. ure. Za orodje preskrbljeno!

Prvenstvena

rokometna tekma

KLADIVAR : UDARNIK (Kranj)

29 : 2

KINO Metecopal

do 25. 9. 1949

sovjetski film:

CIRKUS

KINO Dom Celje

od 22. do 29. 9.

avstrijski film:

DOLGA POT

Kino ŽALEC

od 24. do 29. 9.

ameriški film:

Tarzanov zaklad

Predstave:

ob delavnikih ob 20. uri, ob nedeljah ob 15., 17.30., in 20. uri

Kino

»Udarnik« Velenje

24. in 25. 9. 1949

poljski film:

POSLEDNJA ETAPA

28 in 29. 9. 1949

sovjetski film:

PARADA I. MAJA V MOSKVI 1947